

BASİT veya MEKANİZMALI DİKEY SİSTEMLER

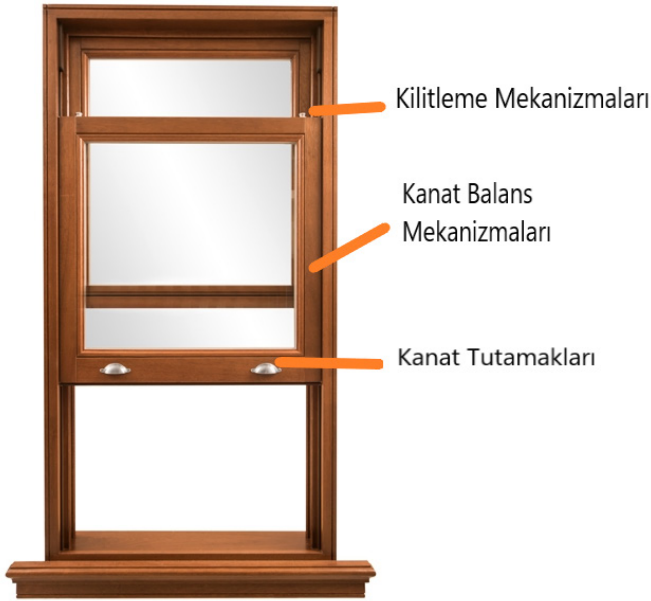

2025 yılının üçüncü sayısı ile tekrar karşınızdayız. İlk iki sayımızda bahsettiğimiz 2025 yılı planımız gereği bu sayımızda da sizlere Sürme Sistemlerimizin donanım ve aksesuarlarını anlatmaya devam edeceğiz.

İlk sayımızda sürme sistemleri üç gruba ayırmıştık.

- Basit Yatay Sürmeler
- Basit veya Mekanizmalı Dikey Sürmeler
- Mekanizmalı Sürmeler

İlk iki sayımızda Basit Yatay Sürme Sistemlerin donanım ve aksesuarlarını sizlere anlatmaya çalışmıştık. Bu sayımızda ise kaldığımız yerden devam ederek Basit veya Mekanizmalı Dikey Sistemleri anlatacağız.

Şimdi anlatmaya başlayalım.

Bu sistemlerin genel adı Giyotin Sürme Sistemleri olarak bilinmektedir. Giyotin sürme sistemleri aslında tamamen klasik sürme sistemlerinin dikey halidir. Doğal olarak yatayda çalışan bir sistemin dikey olarak çalıştırılması hem teknik açıdan hem de çalışma prensipleri açısından oldukça farklıdır. Bu durum aksesuar ve donanımların da tamamen farklı olmasına yol açmaktadır. Giyotin sistemler temel olarak ikiye ayrılır.

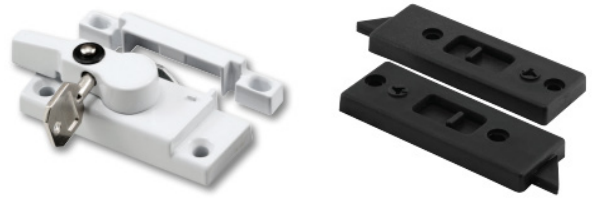
1. Manuel Giyotin Sistemler

Ülkemizde kullanımı oldukça düşük olan bu sistemlerin aksesuar ve donanımları da haliyle ülkemizde hemen hemen hiç üretilmemektedir. Bu sebeple genellikle İngiltere ve Amerika kökenli olan bu aksesuar grupları temelde üç bölüme ayrılır.

1.1 Kanat Tutamakları: Bu ürün normal sürmelerde kullanılan kol yerine geçen ürünlerdir. Genellikle kilitleme amaçlı olmayıp sadece aşağı ve yukarı açılma hareketini vermek için kanada uygulanan gücün verilmesine yardımcı olurlar.

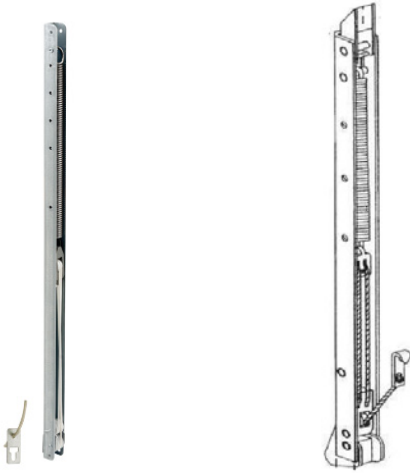

1.2 Kilitleme Mekanizmaları: Genellikle bir mekanizmadan çok aşağı yukarı çalışan kanadın kasaya kilitlenmesini sağlayan basit kilitlerdir. Kanadın kapalı konumdayken kasaya mekanik olarak kilitlenmesini sağlayan dili vasıtası ile kilitleme işlemi gerçekleşir. Aynı zamanda sistem içerisinde yer alan yaylı dilli mekanizma sayesinde de ayrıca kilitleme noktaları oluşturulmaktadır.

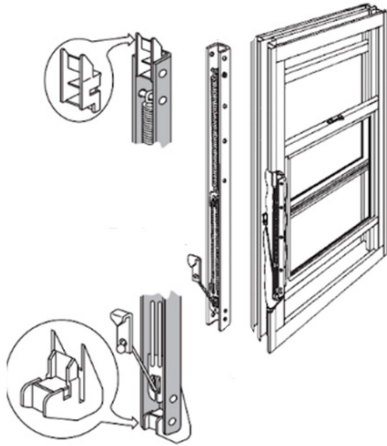

1.3 Kanat Balans Mekanizmaları: Giyotin sistemlerinin en zor olan kısmı kanadın açık pozisyona getirilmesidir. Çünkü kanat ağırlığını yukarı kaldırabilmek için sisteme mutlaka denge ağırlığı dediğimiz, yani bir ağırlık yukarı çıkarken diğer ağırlığı aşağı indirerek çalışan mekanizmalar, verilen gücün minimuma indirilmesini sağlayan mekanizmalar gerekmektedir. Ya da bu işlevin yerine getirilmesi için çok güçlü yaylar kullanılarak kanadın açılıp kapanmasının çok kolay olmasını sağlayan aksesuarlar kullanılmalıdır. Bu aksesuarlar kanadın açılıp kapanmasında aynı

zamanda güvenlik görevi üstlenirler ki bu tip doğramalarda en önemli konu zaten güvenli açılıp kapanabilmektir.

Bu tip aksesuarların kullanılmama durumunda ise zaten güçlü olmayan bir insanın bu tip sistemleri kullanması zorken kullanılabilme neredeyse imkansızlaşır. Bu sebeptendir ki son senelerde bu tip doğramaların açılımları motorlar vasıtasıyla yapılmaya başlanmış, bu durumda bu tip doğramaların ülkemizde kullanılan tipi olan motorlu giyotin sistemlerini oluşturmuştur. Motorlu sistemlerin bir diğer faydası da bu zor açılma ve kapanma özelliğine sahip sistemlerin daha büyük boyutlarda yapılabilmesi anlamına gelmektedir.

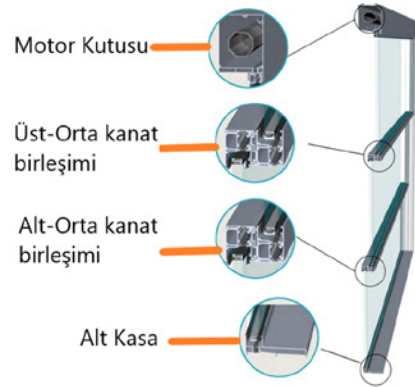

2) Motorlu Giyotin Sistemler:

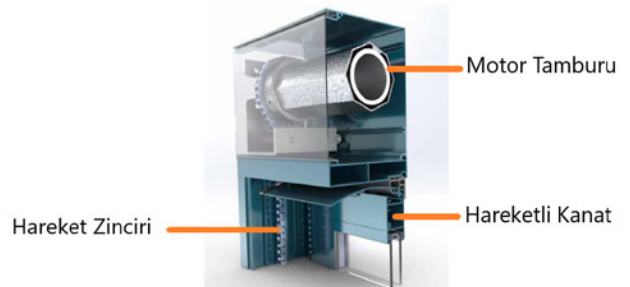
Manuel giyotin sistemlerinde olduğu gibi hareket prensibimiz hemen hemen aynı olan bu sistemler özellikle ülkemizde restoran ve cafe tarzı işletmelerde kullanılan bir doğrama tipidir. Özellikle kışın kapatılarak sıcak bir ortam yaratılmak istenen mekanlarda yazın da açılarak ferah bir ortam elde edilmesi esas amaçtır. Bu sebeple yapılan doğrama ölçülerinin boyutları da bir pencere ile kıyaslanamayacak kadar büyüktür.

Motorlu giyotin sistemlerinde klasik giyotin pencerelere göre en büyük farklılıklardan bir tanesi sistemin genellikle iki bölme değil de üç bölme olarak yapılmasıdır. Dikeyde üç bölme olarak yapılan bu sistemde en alttaki bölüm genellikle sabit bölüm olarak kalmakta diğer iki bölüm bu sabit bölümün arkasına toplanmaktadır.

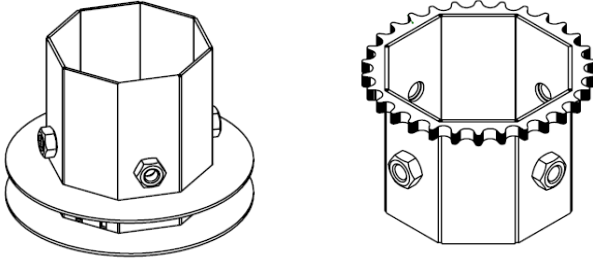

Bu durumda da en büyük problem arka arkaya gelen bu kanatların açılarak kanat camlarının temizlenme işlemidir. Bu işlemin yapılabilmesi için kanat cam arkalarına ulaşmak gerekir ki bu da bu sistemde olması gereken ekstra bir özelliktir.

2.1) Motor Tamburu: Genellikle roller-shutter olarak adlandırılan panjur sistemlerinde bir altıgen boru içerisine yerleştirilen tüp motorlar sayesinde ağır yükler aşağıdan yukarı doğru hareket ettirilerek bir kutu içerisinde toplanır. Bu toplanma tambur adı verilen bu altıgen boruların çevresine yapılarak kutu hacminin minimum olması hedeflenir.

Bu mantıkla çalıştırılan giyotin sistemlerinde ise amaç, kanatları kutu içerisinde değil de yan yana getirerek örneğin 3 kanatlı yapılan bir sistemde 2/3'lük bir boşluk yaratmaktır. Bu sayede açma kapama işlemi gerçekleşir.

Tambur Başları

Tambur borularının başlarına motorların verdiği hareketi zincire ve balans tellerine iletmesi amacıyla tambur başları adı verilen güçlü metal parçalar takılır.

Tüp Motor

Elektrik enerjisi ile çalışan tüp motorların ürettiği hareket ise bu boru ve boru başları sayesinde zincirlere iletilerek hareketin gerçekleşmesi sağlanır.

2.2 Hareketli Kanat: Aynı doğrama sistemlerinde anlattığımız üzere klasik kanat yapım teknikleri ile üretilen kanatlar ana ve yardımcı preofilleri sayesinde sisteme entegre edilirler.

2.3 Hareket Zinciri: Motorda üretilen hareket ile tüm yükün aşağı ve yukarı taşınmasını sağlayan ağır yüke dayanıklı metal aksamlardır.

Dişli boru başlarının diş yapısına uygun gövdeleri sayesinde güvenli olarak yükün kaldırılıp indirilmesinde kullanılırlar. Bu yapı sayesinde hem küçük bir hacme sahip hem de çok güçlü bir çelik ip elde edilmiş olur ki, bu olmazsa olmaz donanım da motorlu giyotin sistemlerinin aslında ana fikrini oluşturmaktadır.

Bir sonraki sayımızda sizlere Mekanizmalı Sürme Sistem aksesuar ve donanımlarını anlatmaya çalışacağız. Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...